

HAMNINVENTERINGEN 27 JANUARI 2001

Thomas Lindblad

Lördag 27 januari 2001 genomfördes för tredje gången en hamninventering i stora delar av södra Sverige. Initiativtagare var - liksom 29 december 1996 och 31 januari 1999 - Skånes Ornitologiska Förening (SkOF), med Kenneth Bengtsson som huvudansvarig. De föregående inventeringarna har i sin helhet redovisats i Anser och Vår Fågelvärld (Bengtsson 1997, 1999a, 1999b). Resultatet från nordöstra Skåne 1999 har redovisats separat i Spoven (Waldemarsson 1999). Här ges en kortfattad redovisning av årets resultat från fyra hamnar i nordöstra Skåne, nämligen Tosteberga bodar, Landön, Åhus och Gropahålet.

Metodik

Under hamninventeringen räknas alla lommar, doppingar, skarvar, hägrar, svanar, gäss, änder, sumphöns, vadare, måsfåglar och alkor samt ett mindre antal tättingar. Fåglar som är stationära i hamnen förs till kategori A, medan alla som ses utanför hamnen inom "handkikaravstånd" redovisas i kategori B.

Väder och fågeltillgång

Hela kuststräckan i NO Skåne var isfri på inventeringsdagen. Inga större fågelmängder hade koncentrerats till hamnarna i det milda januarivädret och årets totalsiffra 3 148 ex (tabell 1) var bara dryga hälften av antalet 1999. 36% av fåglarna fanns i anslutning till Åhus hamn (52% 1999), 28% vid Landön (25% 1999), 25% vid Tosteberga

bodar (16% 1999) och 11% vid Gropahålet (7% 1999).

Några lommar, vadare eller alkor sågs inte i vårt område. De "fem efterfrågade" tättingarna (berglärka, skärpip-lärka, svart rödstjärt, forsärla och sädesärla) lyste också med sin frånvaro under årets inventering. Däremot sågs 18 starar vid Tosteberga bodar och ytterligare en vid Äspet. I Åhus sågs även 75 vinterhämplingar, 5 ängspiplärkor och 4 sävsparvar. Vid Bodarna sågs 10 havsörnar.

De vanligaste sjöfågelarterna på vår kuststräcka under inventeringsdagen 2001 var gråtrut, gräsand och vigg. Trots att årets siffror genomgående var lägre, så var det samma trio som höll täten 1999. Gråtruten är vår enda talrikt förekommande måsfågel vintertid. Man kan förvåna sig över de låga siffrorna för skrattnås, fiskmås och havstrut under högvintern, men mönstret var det samma 1999.

Även i år noterades en stor flock salskrake (117 ex) utanför Tosteberga bodar (dock hela 250 ex 1999!). Trots minskningen utgör detta 55% av det totala antalet rapporterade salskrakar (213 ex) under hamninventeringen i södra Sverige 2001.

Särskilt iögonenfallande skillnader mellan inventeringarna 1999 och 2001 är det större antalet doppingar, skarvar och hägrar i år, samt årets före-

Tabell 1. Hamninventering i fyra nordostskånska hamnar 2001-01-27

Art	Tosteberga		Landön		Åhus		Gropa- hålet A+B	total NSF 2001 A+B	Sverige 2001 A+B	total NSF 1999 A+B
	A	B	A	B	A	B				
smådopping					4			4	67	6
skäggdopping		5		20	1	4	1	31	519	4
gråhakedopping		2		2				4	8	0
storskarv		11	3	29	23	41	4	111	2 264	33
gråhäger	5		1	2		11		19	397	5
knölsvan		10	2	40				52	1 629	123
sångsvan		6				1		7	91	0
sädgås		2		10				12	28	10
kanadagås								0	622	42
gravand						2		2	5	0
kricka						8		8	33	0
gräsand	12	380		114	84	130	260	980	12 385	2045
brunand					4	6		10	477	3
vigg		36		10	34	112		192	22 676	577
bergand								0	570	4
ejder					1			1	3 423	10
alfågel		8		3	5	40	15	71	647	114
knipa		42	2	9	2	12		67	3 125	358
salskrake		117						117	213	253
småskrake		26		20		8	2	56	999	47
storskrake		13	17	8	18	6		62	2 023	375
sothöna	1	52	15			42		110	4 852	72
skrattmås		2		2	50	31		85	1 941	91
fiskmås					4	10	3	17	1 741	32
gråtrut	3	40		550	217	215	60	1085	14 803	1476
havstrut		9		14	5	6	1	35	1 114	54
(havsörn)		10						10	13	21
28 av NSF ej anträffade arter									1 190	
Summa	21	771	40	833	452	685	346	3148	77 855	5734

komst av typiska mildvinterarter som gravand och kricka. Å andra sidan var särskilt antalet knipor och storskrakar markant lägre i år.

Ny hamninventering 2003

Hamninventeringen är planerad att genomföras längs hela den sydsvenska kusten vartannat år framöver. Nästa gång blir alltså januari 2003.

Tack!

Ett varmt tack till hamninventerarna Ulf Jungbeck och Rasmus Lindblad (Åhus), Johnny Nilsson (Gropahålet), Annika och Sven Waldemarsson (Ländön) samt slutligen Nils Waldemarsson (Tosteberga bodar).

Referenser

- Bengtsson, K. 1997. Vinterfågel i de skånska hamnarna – inventeringen i december 1996. Anser 36: 25-32.
- Bengtsson, K. 1999a. Vinterfåglar i sydsvenska hamnar. Vår Fågelvärld nr 2 s. 28-29.
- Bengtsson, K. 1999b. Skånsk hamninventering i januari 1999. Anser 38: 90-95.
- Waldemarsson, A. 1999. Vinterfåglar i de nordostskånska hamnarna – inventering den 31 januari 1999. Spoven nr 2 s. 50-52.

Thomas Lindblad, Sockenvägen 125, 297 95 Degeberga

Vigg, Benny Lorentzon